

การพัฒนาหลักสูตรพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ* The Course Development for Teacher in Learning English Activity for Communication Through Professional Learning

ศรายุทธ สุภะโส และมนตรี วงษ์สะพาน
Sarayoot Supaso and Montree Wongsaphan
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Mahasarakham University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: sarayoot@kksec.go.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและ 2) พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรพัฒนาครูการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนำข้อมูลพื้นฐานมาสังเคราะห์ในการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของครูผู้สอน การศึกษาความต้องการการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับกลุ่มประชากรครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ การพัฒนาหลักสูตร นำข้อมูลพื้นฐานจากระยะที่ 1 มากำหนดองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรได้ดังนี้ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล แนวทางการใช้หลักสูตร จากนั้นนำร่างหลักสูตรนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำเสนอประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการวัดประเมินผล จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

---

*ได้รับบทความ: 20 กรกฎาคม 2561; แก้ไขบทความ: 17 มิถุนายน 2562; ตอรับตีพิมพ์: 18 มิถุนายน 2562

Received: July 20, 2018; Revised: June 17, 2019; Accepted: June 18, 2019

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรพัฒนาครู ประกอบด้วย เนื้อหาสาระการเรียนรู้แบ่งเป็น 6 หน่วย ได้แก่ 1) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู 2) การออกแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 5) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 6) การประเมินผลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร; การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร; การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this research were, 1) to study the foundation of teacher development in learning English activity management for communication through professional learning community, 2) to develop the curriculum for teacher in learning English activity management for communication through professional learning community. The research contained two phases, 1) the study of the basic data, 2) creating a curriculum for teacher development. By study concerned documents and research. The researcher brought basic data for synthesis in determining the details of course components to suit the needs of teacher. Study the needs of teacher in learning English activity design for communication with the secondary school teachers. The research tool was questionnaire rating scale 10 items concerned with curriculum development, brought the basic data from the first phase to set curriculum components as follows: principles, aims, contents, activities measurement and evaluation of curriculum and the guidelines for taking the course. Afterwards the researcher brought the course draft present to the advisors, modified according to them. The course draft assessed by five expert person in curriculum development, contents, measurement and evaluation. The research tool was the suitable evaluation form of the structure of syllabus. It was 5 rating scales statistics used in data analysis were mean and standard deviation.

The results of research were found that:

1. The course for teacher development consists of 6 units content i.e. 1.1) creating learning community in professional teacher, 1.2) designing communicative learning

activity, 1.3) mediums for communicative language learning, 1.4) learning English activity management for communication, 1.5) supervision as “friend helps friend”, 1.6) evaluation and exchange the learning.

2. The result of evaluation on the course suitability was at high level.

Keywords: Course Development; Communicative Instruction; Professional Learning Community Process

1. บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารกับชาวต่างชาติทั่วโลก เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและความรู้เกือบทุกแขนงสำหรับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น จะเน้นการฟังพูดอ่านเขียนตามกรอบการประเมินของ CEFR ซึ่งเป็นการทดสอบการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ที่คล้ายชีวิตจริง แต่จากการจัดการระบบการเรียนการสอนของไทยที่ผ่านมา จะเน้นไวยากรณ์เมื่อนักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาหรือจบมหาวิทยาลัย ก็ยังไม่สามารถสื่อสารได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยพบว่าการจัดการสอนครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นส่วนมากนักเรียนจะเป็นฝ่ายรับความรู้จากคุณครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเองมีน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เน้นให้นักเรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองเรียนรู้แบบร่วมมือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The English Institute, 2008 : 32-33)

ด้วยความสำคัญของภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายปรับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ที่เริ่มตั้งแต่ทักษะการฟัง การพูดการอ่าน การเขียน โดยผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝน ครูต้องบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนจัดการ (Laping, 2017 : 125-134) เรียนโดยบูรณาการทักษะทั้ง 4 เข้าด้วยกันผู้เรียนฝึกทำกิจกรรมเสมือนจริงเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันฝึกทำงานกลุ่มฝึกความเป็นตัวของตัวเองมีความรับผิดชอบมีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็นครู จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีบทบาทเป็นผู้เตรียมและจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาให้มากที่สุด ครูเป็นเพียงผู้กำกับรายการคอยให้ความสะดวกตลอด ให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการกระตุ้นให้กำลังใจช่วยเหลือผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ได้ความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ครูต้องไม่ขัดจังหวะขณะที่ผู้เรียนกำลังใช้ภาษาถึงแม้ผู้เรียนจะใช้ภาษาไม่ถูกต้องก็ตามครูผู้สอนต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในห้องเรียนให้มากที่สุดเป็นผู้สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และเป็นต้นแบบที่ดีสามารถและคล่องแคล่วในการใช้ภาษาอังกฤษ (The English Institute, 2008 : 63-64)

เป้าหมายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการสื่อสาร ประกอบด้วย

- 1) ความสามารถด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ นักเรียนจะต้องมีความเชี่ยวชาญด้านกฎเกณฑ์ของภาษาคำศัพท์รูปประโยคการออกเสียงการสะกดคำ
- 2) ความสามารถทางภาษาสังคมนักเรียนจะต้องแยกแยะภาษาที่ใช้ในสังคมแตกต่างกันได้ว่าเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการใครพูดกับใคร ระดับเสียงแบบใด และ
- 3) ความสัมพันธ์ของข้อความนักเรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์และความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจและทำนายความข้างหน้าเกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่จะเกิดขึ้นในบริบท และ
- 4) ความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อความหมาย นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนใช้กิริยาท่าทางสีหน้าและน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย (Donkeawbua, 2015 : 72-73)

สำหรับองค์กรแห่งการเรียนรู้ในชื่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Communities) ถือว่าเป็นคำที่มีความหมายอันเดียวกันและใช้แทนกันได้ และกล่าวว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ นั้น จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของความเจริญเติบโตก้าวหน้าเรื่องของการเปลี่ยนแปลงในตัวเองอย่างต่อเนื่อง (Nuchoi, 2016 : 23-32) เรื่องขององค์กรหรือชุมชนที่ไม่เคยอึดตัวหรือชุมชนที่มีความตระหนักในตนเองอยู่เสมอในอันที่จะเสาะแสวงหาความเป็นไปได้และโอกาสใหม่ๆ เพื่อความเติบโตก้าวหน้า เรื่องขององค์กร

หรือชุมชนที่เน้นการมีข้อมูลย้อนกลับเน้นการสืบเสาะหาปัญหา เพื่อปรับปรุงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ด้วยการคิดอย่างเป็นภาพรวม (Holistic) ทั้งในมิติความเป็นเหตุผลและการใช้ดุลยพินิจ ทั้งในเรื่องของความรู้และเรื่องของอำนาจที่จะช่วยให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ตลอดจนรูปแบบและหลักการใหม่ๆ ได้ถูกริเริ่มพัฒนาขึ้น ความรู้จะไม่ใช้สิ่งที่มีเพื่อการชิมชั้บหรือการสะสมเท่านั้น แต่จะเป็นสิ่งที่ถูกทำให้เกิดขึ้นมาใหม่ได้จากกระบวนการมีประสบการณ์ การคิดและการรับรู้ร่วมกันของสมาชิกในองค์กร สมาชิกแต่ละรายจะกลายเป็นทรัพยากรความรู้ (Resource of Knowledge) สำหรับบุคคลอื่นในองค์กร องค์กรเองก็จะเป็นตัวประสานของกระบวนการคิดและการเรียนรู้เหล่านั้นให้แพร่กระจายในวงกว้างออกไป (Ubben G.C. Hughes L.W. Norris C. J., 2001)

หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียน คือ เปลี่ยนจากเรียนรู้จากฟังครูสอนมาเป็นเรียนรู้จากการลงมือทำ (Ministry of Education, 2008 : 19) ชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพคือเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงครูร่วมกัน ดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกัน ทั้งจากภายในและจากภายนอกชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพเป็นเครื่องมือให้ครูเป็นผู้ลงมือกระทำเป็น “ประธาน” เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่วงการศึกษาไม่ใช่ปล่อยให้ครูเป็น “กรรม” (ผู้ถูกกระทำ) อยู่เรื่อยไปหรือเป็นเครื่องมือปลดปล่อยครูออกจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจสู่ความสัมพันธ์แนวราบเพื่อร่วมกันสร้าง

การเปลี่ยนแปลงให้แก่การศึกษา รวมทั้งสร้าง การรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ ได้แก่ การนำประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบโครง งานและนวัตกรรมอื่นๆ ที่ตนเองทดลองมาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกันเกิดการสร้างความรู้หรือยกระดับ ความรู้ในการทำหน้าที่ครูจากประสบการณ์ตรง และจากการเทียบเคียงกับทฤษฎีที่มีคนศึกษาและ เผยแพร่ไว้ชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพเป็นเครื่องมือ นำเอาเกียรติภูมิของครูกลับคืนมาไม่ต้องรอให้ ใครหยิบยื่นให้แต่ทำโดยลงมือทำครูแต่ละคนลงมือ ศึกษาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสอน การสอนแบบ โครงงานและชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพแล้ว ลงมือทำแล้วทบทวนไตร่ตรองการเรียนรู้จากผล ที่เกิดเองและทบทวนร่วมกับเพื่อนครูเกิดเป็น ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์” ซึ่งก็คือชุมชนการเรียนรู้ แห่งวิชาชีพนั่นเอง (Panich, 2008 : 84-85)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแนวความคิดการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพมาเป็นกระบวนการพัฒนาครูและจัดทำเป็น หลักสูตรพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารได้ตามเป้าหมายของชาติต่อไป

กล่าวโดยสรุปชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการงานร่วมกันของผู้ประกอบวิชาชีพคล้อย กันไม่ว่าจะเป็นครูผู้บริหารนักการศึกษาซึ่งต้อง วางแผนร่วมกันในการสร้างการเรียนรู้ให้นักเรียน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันบทบาทของครูจะ

เปลี่ยนไปจากเป็นผู้ให้ก็จะเป็นผู้อำนวยความสะดวกโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันสะท้อนผลร่วมกัน เพื่อหาแนวทางให้ศิษย์จัดการความรู้กับจุดมุ่ง หมายที่วางไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวความคิดการพัฒนา ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาเป็นกระบวนการ พัฒนาครูและจัดทำเป็นหลักสูตรพัฒนาครูในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ตามเป้าหมายของชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารโดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารโดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูล พื้นฐานและความต้องการประชากร ได้แก่ ครูผู้รับ ผิดชอบกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จาก 84 โรง จำนวนครู 3,468 คน

กลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูล พื้นฐานและความต้องการกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้รับ ผิดชอบกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวนครู 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบ

เจาะจง (Purposive Sampling) และระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่ประเมินโครงร่างหลักสูตรพัฒนาครูในครั้งนี้อยู่ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาครูภาษาต่างประเทศ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินความต้องการ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้อความถามเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างของหลักสูตรพัฒนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ โดยผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและลงพื้นที่แจกแบบสอบถามจริงกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยด้วยตนเอง ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยและติดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูลจริงกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนและประเมินความเหมาะสมของโครงร่างพัฒนาหลักสูตรพัฒนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ขั้นตอน

การวิจัยมีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนำข้อมูลมาสังเคราะห์ในการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการของครูผู้สอน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับครูผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จำนวนครู 20 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร โดยนำข้อมูลพื้นฐานจากระยะที่ 1 มากำหนดโครงร่างหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมของหลักสูตร การวัดและประเมินผล แนวทางการใช้หลักสูตร จากนั้นนำร่างหลักสูตรนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำเสนอเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านการวัดประเมินผล จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสม

4. สรุปผลการวิจัย

1. ครูมีความต้องการฝึกอบรมและความต้องการพัฒนาบุคลากรด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

ตารางที่ 1 ความต้องการการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ความต้องการการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การสอนภาษาอังกฤษแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	4.35	0.49	มาก
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.90	0.91	มาก
3. การพัฒนาสื่อ	4.15	0.88	มาก
4. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้	4.45	0.69	มาก
5. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	4.10	0.91	มาก
6. แนวการวัดประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	3.95	0.69	มาก
7. การฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.20	0.83	มาก
8. การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.55	0.66	มาก
9. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.35	0.67	มาก
10. การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.45	0.69	มาก
รวม	4.25	0.49	มาก

2. หลักสูตรพัฒนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนี้

2.1 หลักสูตรพัฒนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) กิจกรรมการพัฒนา แบ่งเป็น 6 หน่วย ได้แก่ 1) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

2) การออกแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 5) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 6) การประเมินผลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 7) การประเมินผลหลักสูตร 8) สื่อ/แหล่งเรียนรู้

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรพัฒนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตารางที่ 2 ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตรพัฒนาบุคลากรครูผู้สอน

ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร พัฒนาบุคลากรครูผู้สอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
1. แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร			
1.1 มีความสมเหตุสมผล	3.86	1.07	มาก
1.2 สอดคล้องกับสภาพจริง	3.71	0.49	มาก
1.3 มีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตร	4.00	1.00	มาก
รวม	3.86	0.18	มาก
2. หลักการของหลักสูตร			
2.1 ความเป็นไปได้	3.86	0.90	มาก
2.2 การนำไปใช้จริง	3.71	0.95	มาก
2.3 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน	3.86	1.07	มาก
รวม	3.81	0.77	มาก
3. จุดหมายของหลักสูตร			
3.1 มีความชัดเจน	3.71	0.49	มาก
3.2 ครอบคลุม	4.29	0.95	มาก
3.3 ความเป็นไปได้	4.14	0.69	มาก
รวม	4.05	0.56	มาก
4. โครงสร้างของหลักสูตร			
4.1 เรียงตามลำดับรูปแบบหลักสูตร	4.57	0.79	มากที่สุด
4.2 ส่งเสริมให้บรรลุจุดมุ่งหมาย	4.43	0.79	มาก
4.3 เหมาะสมกับผู้รับการพัฒนา	4.00	0.58	มาก
รวม	4.33	0.51	มาก
5. กิจกรรมการพัฒนา			
5.1 เรียงตามลำดับรูปแบบกิจกรรม	4.86	0.38	มากที่สุด
5.2 ส่งเสริมให้บรรลุจุดมุ่งหมาย	4.71	0.49	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับระยะเวลา	4.29	0.76	มาก
รวม	4.62	0.36	มาก

ความเหมาะสมของโครงร่างของหลักสูตร พัฒนาบุคลากรครูผู้สอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
6. การประเมินผลหลักสูตร			
6.1 ตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายได้	4.43	0.79	มาก
6.2 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน	4.71	0.49	มากที่สุด
6.3 มีความเป็นไปได้	4.71	0.49	มากที่สุด
รวม	4.62	0.36	มาก
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้			
7.1 สนับสนุนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย	4.86	0.38	มากที่สุด
7.2 เหมาะกับการนำไปใช้	4.57	0.79	มากที่สุด
7.3 เหมาะกับผู้เข้ารับการพัฒนา	4.43	0.79	มาก
รวม	4.62	0.23	มากที่สุด
โดยรวม	4.27	0.30	มาก

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่าครูมีความต้องการฝึกอบรมและความต้องการพัฒนาบุคลากรด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมากและมีความต้องการอยู่ในระดับมากจำนวน 9 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รองลงมาคือ การสอนภาษาอังกฤษ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การอ่าน

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้ออกแบบคำถามเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นและยกร่างหลักสูตร มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานก่อนการพัฒนาหลักสูตรข้อมูลที่ได้มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อการยกร่างหลักสูตร ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อบ่งชี้ของหลักสูตรพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีความเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องมีแนวคิดการพัฒนาบุคลากร แนวคิดการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

โดยสัมภาษณ์ สอบถามความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพบว่า ครูไม่สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ครูไม่ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่ได้มีการชี้แนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไม่ส่งผลต่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำหลักสูตรพัฒนาครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของมินตรา ลายสนิทเสรีกุล (Laisanitserikun, 2014 : 392-406) ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านที่เป็นจุดอ่อนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพาคือหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยพงษ์ สุเมตติกุล (Sumettikun, 2015 : 392-406) ที่ได้ศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคามและพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพากรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและ

รายด้านทุกด้านปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 3) ด้านการวัดและประเมินผลโดยมีด้านที่เป็นจุดแข็ง คือ การวัดและประเมินผลและด้านที่เป็นจุดอ่อน คือ หลักสูตร กับการจัดการเรียนการสอน

2. หลักสูตรพัฒนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) กิจกรรมการพัฒนา แบ่งเป็น 6 หน่วย ได้แก่ 4.1) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู 4.2) การออกแบบการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4.3) สื่อการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4.4) การจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4.5) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 4.6) การประเมินผลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) การประเมินผลหลักสูตร 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่ตอบสนองความต้องการของครูอย่างแท้จริง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาบุคลากร ทำให้ได้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ข้อมูลที่ได้มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อการยกย่องหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย วงศ์ใหญ่ (Wongyai, 2008 : 19-20) ที่ได้เสนอแนะว่าให้ใช้การตรวจสอบโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตร ด้านจิตวิทยา ด้านการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญสาขา

ต่างๆ และสอดคล้องแนวคิดของบุญเลี้ยง ทุมทอง (Thumthong, 2011 : 31) ที่ได้เสนอแนะการขั้นตอนพัฒนาหลักสูตรไว้ คือ จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดความต้องการจำเป็น กำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดทำคำอธิบายรายวิชาหรือเนื้อหาและกิจกรรม การจัดทำแผนการสอน คู่มือและสื่อ การปรับปรุงและพัฒนา และการนำไปทดลองใช้ ซึ่งหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสำรวจความต้องการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จึงเป็นการจัดทำหลักสูตรที่สนองความต้องการของครูอย่างแท้จริง ในการสนทนากลุ่มของครูที่มีประสบการณ์ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเข้าร่วมพัฒนาครูทำให้ได้แนวทางในการพัฒนา ข้อเสนอแนะและการจัดทำเอกสารประกอบการพัฒนา ตลอดจนหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นผ่านการตรวจสอบและประเมินโครงร่างหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและได้ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งในด้านเนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนา จึงทำให้ได้หลักสูตรมี กิจกรรมที่ทำงานเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การสะท้อนความคิดเห็นจากการปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน ทำให้ครูเห็นแนวทางและเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงในบางประเด็นของการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ผลการประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว

สอดคล้องกับการวิจัยของสิวรี พิศุทธิ์สินธพ (Phisuthsinthop, 2011 : 115-127) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิก พบว่าความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถาบันอุดมศึกษาคาทอลิกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬามาศ จันทรศรีสุต และชุมพล เลิศรัฐการ (Chansrisukot, and Lertrathakarn, 2014 :112-114) ที่ได้วิจัยการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ: การใช้ Rtii Model พบว่า ครูมีความเห็นว่า เป็นรูปแบบที่มีประโยชน์และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูและนักวิชาการไปใช้ในการพัฒนาการสอนของตนและพัฒนานักเรียนได้จริง อีกทั้งเป็นเสมือนกับการทำงานตามหน้าที่ปกติที่ทำให้ครูไม่ต้องทิ้งชั้นเรียนเพื่อไปแสวงหาความรู้

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการฝึกอบรมและความต้องการพัฒนาบุคลากรด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นก่อนนำหลักสูตรพัฒนาครูไปใช้ควรมีการศึกษาความต้องการอีกครั้ง เพื่อให้ทราบความต้องการ จุดเน้นที่จำเป็น ที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่การปฏิบัติงานของครูเช่น บริบทด้านวัฒนธรรมองค์กร มีผล

กระทบต่อการสร้างลักษณะชุมชนการเรียนรู้
ผู้จัดหลักสูตรการพัฒนาครูจึงควรเตรียมพร้อมก่อน
พัฒนาโดยการจัดกิจกรรม สร้างสัมพันธภาพที่ดี
ให้กับผู้เข้ารับการพัฒนาและเมื่อนำชุมชนการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในโรงเรียน จะทำให้คุณภาพ
การศึกษามีคุณภาพที่คงทนมีความเป็นครูมืออาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาหลักสูตรพัฒนา
ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสารโดยเป็นแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและการ
พัฒนาอาชีพของนักเรียนในท้องถิ่นของตนเอง

2.2 ควรมีการทำวิจัยต่อเนื่องติดตาม
ผลในระยะยาว โดยติดตามผลเป็นระยะ เพื่อศึกษา
ความคงทนของหลักสูตรพัฒนาครู

References

- Chansrisukot, J. and Lertrathakarn, C. (2014). *A model of Teaching*. Mahasarakham : Rajabhat Mahasarakham University Press.
- Donkeawbua. (2015). *Linguistics for to English Teacher*. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Laisanitserikun, M. (2014). Strategy of School Administration towards Professional Learning Community of Secondary School in the Campus of Benja Burapha, Bangkok. *Journal of Educational Electronics*, 9(3), 58-65.
- Laping, U. (2017). Problems in Class of English for Buddhist Academic Purpose a Case Study of Master Degree Students, Master of Arts Program in Buddhism and Philosophy Mahamakut Buddhist University Lanna Campus Thailand. *Dhammathas Academic Journal*, 17(1), 125-134.
- Ministry of education. (2008). *The core curriculum of basic education B.E. 2551*. Bangkok : The Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- Nuchoi, A. (2016). The Development of Learning Community Leaders. *Dhammathas Academic Journal*, 16(2), 23-32.
- Panich, W. (2008). *The way to Create Leering Teacher for Student*. Bangkok : Tathata Publication Co., Ltd.
- Phisuthsinthop, S. (2011). The Model of Professional Learning Community Development in Higher Educational Institute of Catholic. *Thesis Dissertation in Education*. Graduate School : Vongchavalitkul University.

- Sumettikun, P. (2015). Technology and Learning Media in the Leading Asia. *Journal of Chulalongkorn University Library*, 60(1), 57-80.
- The English Institute. (2008). *Handbook of new English Learning Management Based on the Framework Standard of Ability in English*. The Common European Framework of Reference for Language (CEFR) in the Primary Educational Level. Bangkok : Office of the Basic Education Commission.
- Thumthong, B. (2011). Local curriculum Development in the Secondary Level. *Academic Journal*, 4(9), 28-32.
- Ubben G.C. Hughes L.W. Norris C. J. (2001). *The Principal; Creative Leadership for Effective School*. Boston : Allyn & Bacon.
- Wongyai, W. (2008). *Curriculum Development and Teaching in the New Dimension*. Bangkok : Thanesuankarnpim.

